

Arbeidsmarkedet nå - august 2010

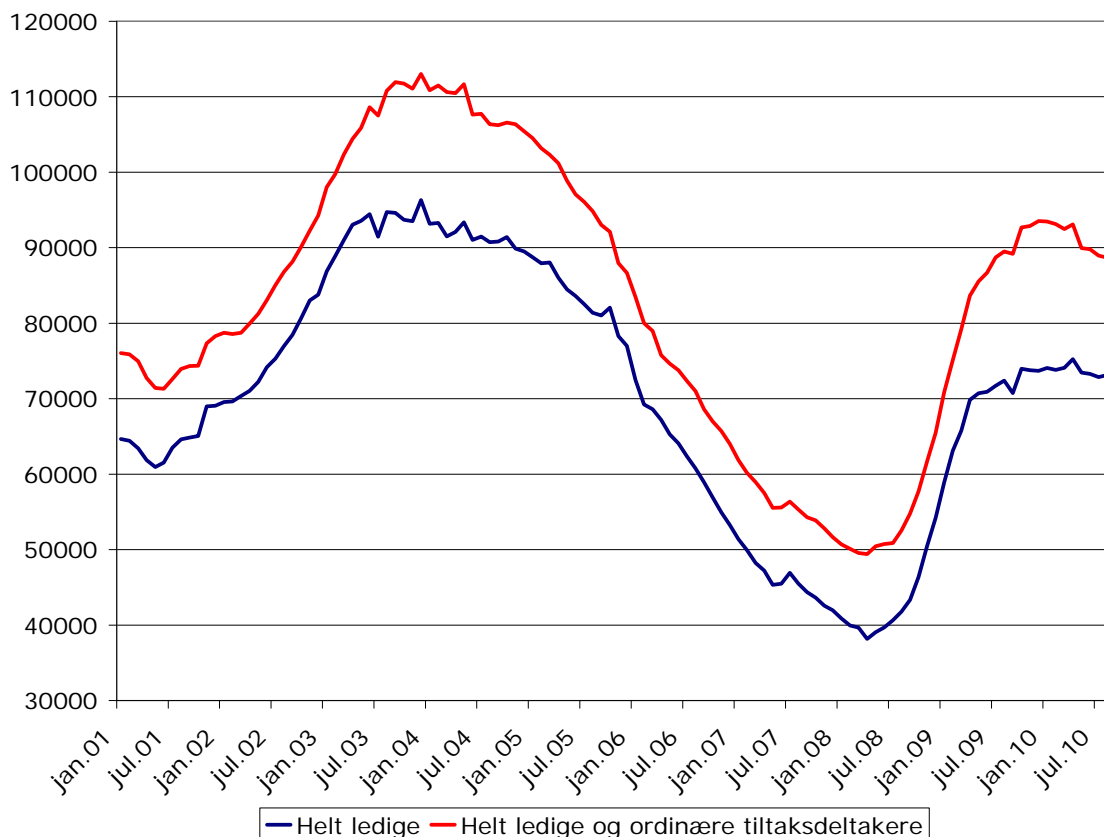
"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra seksjon for Utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Eugenia Vidal-Gil Eugenia.Vidal-Gil@nav.no, 3.september 2010.

300 flere ledige i august

Ved utgangen av august var det registrert 76 100 helt ledige hos NAV. Dette tilsvarer en ledighetsrate på 2,9 prosent. Sammenliknet med august i fjor er det 200 (0 %) flere registrerte helt ledige. Sesongjusterte tall viser at ledigheten økte med 300 personer i løpet av august, mens summen av helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere falt med 300 personer.

I forhold til i fjor var det i august en liten økning på én prosent av registrerte helt ledige med en arbeidssøkervarighet under 4 uker, og de fleste av de nye ledige var kvinner. I august var det 3 prosent flere helt ledige kvinner enn i fjor, mens ledigheten blant menn hadde falt med én prosent. Dette henger sammen med de siste månedenes nedgang i ledigheten blant yrkesgrupper med tilknytting til privat sektor, og økningen innen yrker knyttet til offentlig sektor.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige og summen av ordinære tiltaksdeltakere og helt arbeidsledige. Sesongjusterte tall. Januar 2001 – august 2010.

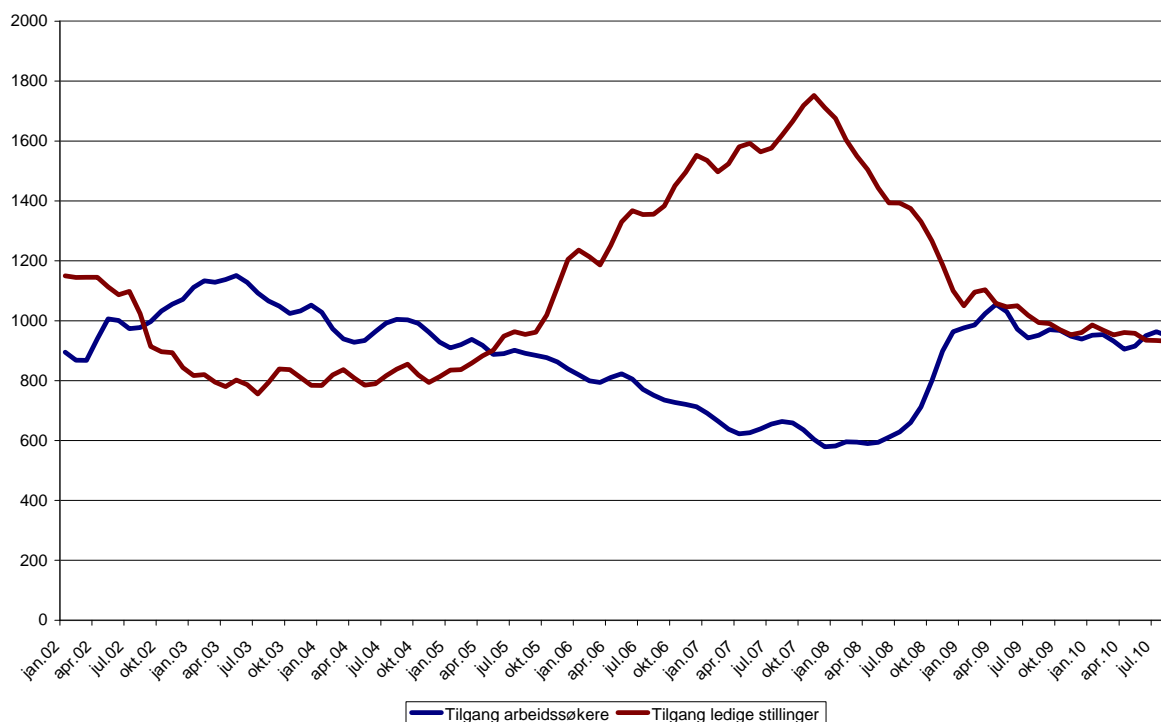

Kilde: NAV

Stabil tilgang av nye arbeidssøkere

Tilgangen av arbeidssøkere per virkedag var denne måneden én prosent lavere enn i juli, justert for sesongsvingninger. Trenden så langt i 2010 viser at tilgangen av nye arbeidssøkere har holdt seg stabil.

Figur 2. Tilgang av arbeidssøkere per virkedag¹ og tilgang av ledige stillinger per virkedag.² Sesongjusterte tall. Trend. Januar 2002- juli 2010.

Kilde: NAV

Lavere tilgang av nye ledige stillinger

I august ble det registrert 12 prosent færre nye ledige stillinger per virkedag enn i fjor. Justert for vanlige sesongvariasjoner var tilgangen av nye stillinger uendret i forhold til juli. Sammenliknet med i fjor var nedgangen i nye stillinger per virkedag størst innen butikk- og salgsarbeid (-40 %), jordbruk, skogbruk og fiske (-35 %) og innen seviceyrker og annet arbeid (-26 %). Antallet utlyste stillinger økte mest innen ingeniør- og ikt-fag (26 %) og innen industriarbeid (11 %).

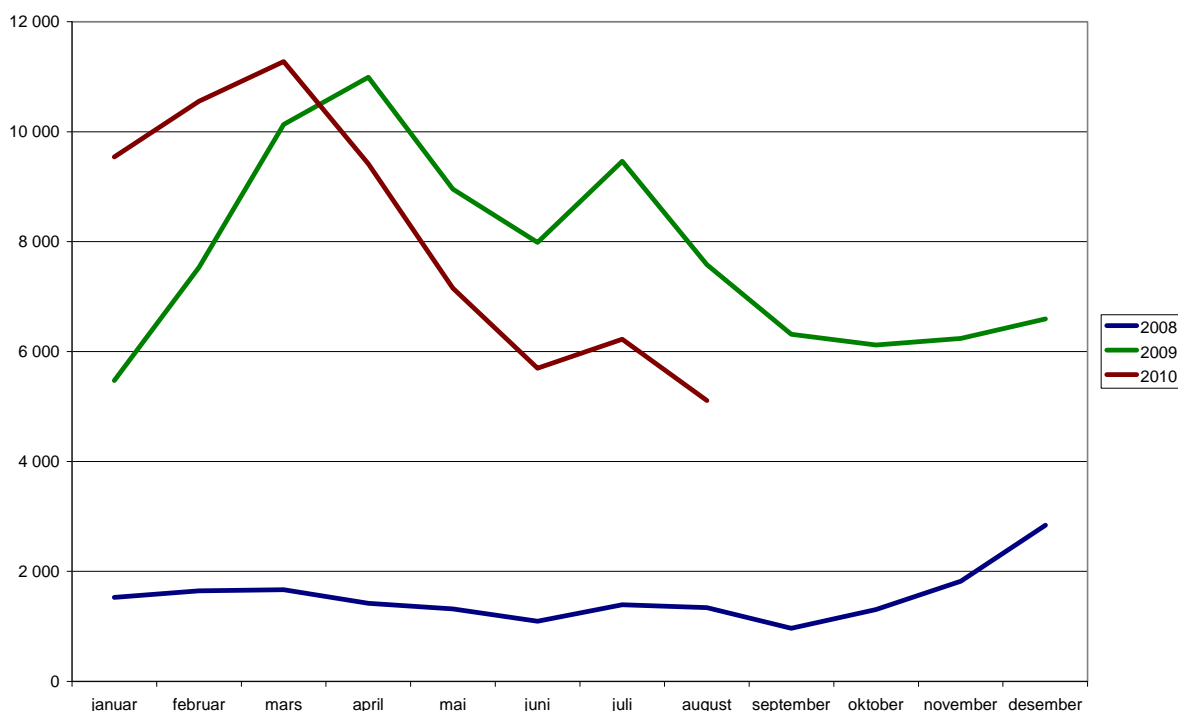
¹ Serien *tilgang av arbeidssøkere per virkedag* inkluderer fra august 2010 også tilgang av delvis ledige og av andre arbeidssøkere, i tillegg til tilgang av helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere. Se *Spesielle forhold under månedsoppdatering* på side 8 for nærmere forklaring.

² Omfatter stillinger utlyst i media, registrert av arbeidsgiver på nav.no eller meldt til NAV.

Færre permitterte

Det var registrert 5 100 helt ledige permitterte i august. Dette er 2 500 færre permitterte enn i fjor, noe som tilsvarer en nedgang på 33 prosent, og 1 200 av nedgangen kom fra bygg og anlegg og industriarbeid. Over halvparten av de helt ledige permitterte i august hadde bakgrunn fra disse to næringene.

Figur 3. Antall helt ledige permitterte. Januar 2008 – august 2010.

Kilde: NAV

Utviklingen i norsk økonomi

Nasjonalregnskapstall viser at bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge økte med 0,5 % i 2. kvartal, og har dermed vokst i fire kvartaler på rad. En oppgang i offentlig konsum og investeringer bidro til denne veksten. Oljeinvesteringene økte også i 2. kvartal, mens investeringene i industrien falt. Bruttoproduktet i industrien var i 2. kvartal 0,6 % høyere enn i 1. kvartal. Kjemisk og mineralsk industri samt trelast- og trevareindustri bidro mest til denne oppgangen. En nedgang i nettoeksporten dempet veksten i Fastlands-BNP. I tillegg falt det private forbruket med 0,6 %, etter å ha vokst i fire kvartaler på rad. Omtrent halvparten av dette fallet skyldes imidlertid en nedgang i forbruket av elektrisitet sammenliknet med 1. kvartal, da dette forbruket var høyt på grunn av kulden. Disponibel inntekt for husholdninger økte med 0,7 % i 2. kvartal, og spareraten var på 7,9 %, to prosentpoeng høyere enn i 1. kvartal. Etter en flat utvikling siden februar, viser tall for detaljhandelen i juli at den steg 1,4 % i forhold til juni.

SSBs byggearealstatistikk for 2. kvartal viser at aktiviteten i byggenæringen er økende. Veksten var særlig sterk for næringsbygg, og i 2. kvartal ble det igangsatt 61 % mer bruksareal til næringsbygg enn i 2. kvartal 2009. Igangsatt bruksareal til boliger viste en mer moderat oppgang, og var 12 % høyere enn i fjor.

De samlede investeringer i industrien i 2010 anslås å bli 21 % lavere enn i fjor, ifølge tall fra SSBs investeringsstatistikk for 3. kvartal. Industriinvesteringene i 2010 vil imidlertid være på om lag samme nivå som det historiske gjennomsnittet. Anslaget for 2011 viser en videre nedgang i investeringene. Tall for investeringene i kraftforsyning i 2010 viser til en oppgang på 13 % i forhold til 2009, samtidig som investeringene i 2011 anslås å øke kraftig. Innen olje- og gassvirksomhet, inkludert rørtransport, er anslaget for investeringene i 2010 uendret, mens for 2011 ventes det en moderat oppgang (ca. 7 %) i investeringene, blant annet på grunn av høyere investeringer til feltutbygging.

Utviklingen internasjonalt

Ifølge Eurostat er produksjonsveksten nå tiltagende i eurosonen. Foreløpige estimater viser at BNP-veksten gikk opp fra 0,2 % i 1. kvartal til 1,0 % i 2. kvartal. Det er i første rekke i Tyskland hvor den økonomiske veksten har tatt seg opp. BNP økte med 2,2 % i 2. kvartal, den høyeste vekstraten siden den tyske gjenforeningen. Ulike forventningsindikatorer for eurosonen tyder på fortsatt positiv utvikling de nærmeste månedene. De forestående innstramminger i finanspolitikken i mange europeiske land kan imidlertid føre til en svakere vekst neste år. Arbeidsmarkedet viser i tillegg ingen klare tegn til bedring, og ledigheten i eurolandene forble i juli på 10 % av arbeidsstyrken.

Veksten i Storbritannia tok seg også kraftig opp i 2. kvartal. BNP økte med 1,1 % fra forrige kvartal. Storbritannias sentralbank har likevel nedjustert vekstanslaget for 2011 på grunn av de store budsjettkuttene som er planlagt for neste år.

USAs bruttonasjonalprodukt økte i 2. kvartal med 1,6 %, målt i årlig rate. Dette innebærer en klar oppbremsing i forhold til veksten i de to foregående kvartalene på 5,0 og 3,7 prosent. En sterk oppgang i importen og en lavere lageroppbygging bidro til å dempe BNP-veksten, mens en stabil vekst i privat forbruk og høyere investeringer bidro positivt. Det var også en økning i boliginvesteringene i 2. kvartal. Avviklingen av den offentlige støtten for førstegangskjøpere har imidlertid ført til kraftige fall i salget av både brukte og nye boliger i juli. Utviklingen i arbeidsmarkedet tyder heller ikke på en rask økning i det private forbruket. I juli var ledighetsraten fortsatt på 9,5 %, sysselsettingen falt igjen på grunn av avviklingen av midlertidige ansettelser i offentlig sektor og nesten halvparten av de arbeidsledige var langtidsledige. Utviklingen i ledende indikatorer de siste månedene peker på en langsommere vekst framover, men ikke på et nytt tilbakeslag.

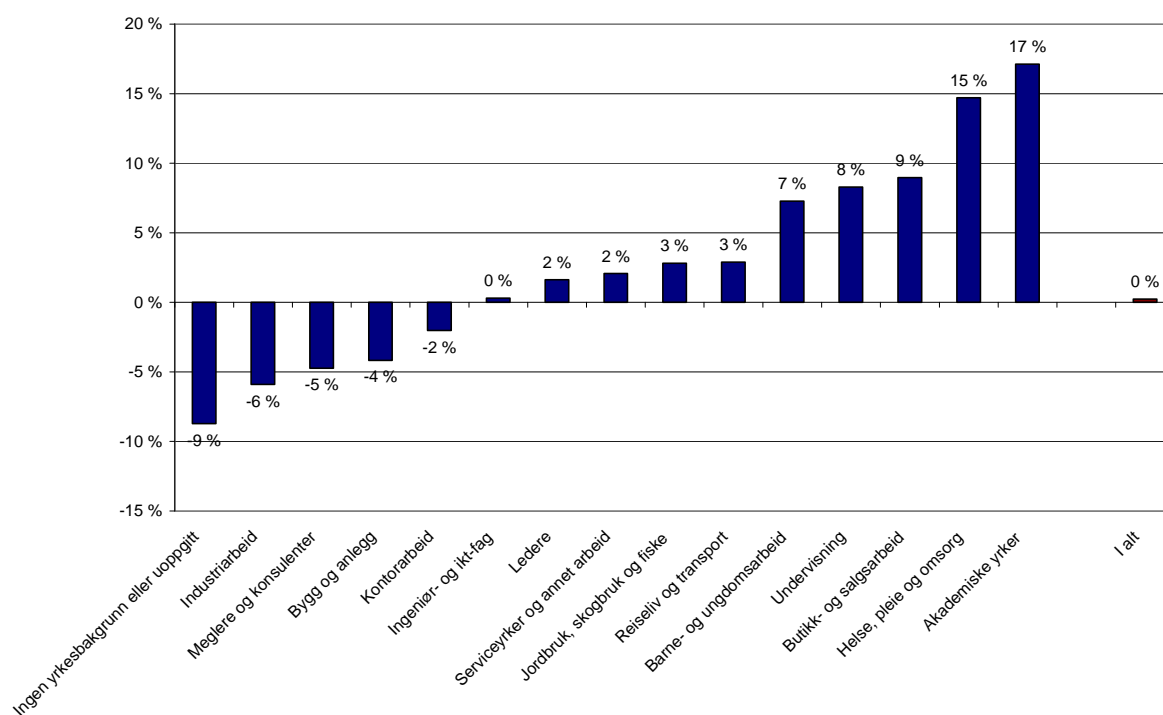
Japans økonomi vokser langsommere enn før. BNP-veksten falt fra 1,2 % i 1. kvartal til 0,1 % i 2. kvartal. En historisk sterk yen gjør eksporten enda vanskeligere. I Kina avtok også veksten i 2. kvartal. Vekstraten på cirka 10 % målt i årlig rate er likevel langt høyere enn for industrilandene, og i 2. kvartal inntok Kina Japans plass som verdens andre største økonomi.

Ledigheten øker mest innen yrker knyttet til offentlig sektor

Sammenliknet med i fjor har ledigheten økt mest for yrkesgrupper med tilknytning til offentlig sektor. Veksten har vært sterkest innen akademiske yrker (17 %) og innen helse, pleie og omsorg (15 %), men også innen undervisning (8 %) og barne- og ungdomsarbeid (7 %) har ledigheten økt i løpet av det siste året.

I august var ledighetsraten høyest innen industriyrker og bygge- og anleggsarbeid, med henholdsvis 4,5 og 4,4 prosent. Det har imidlertid vært en nedgang i ledigheten for disse to yrkesgruppene i løpet av det siste året. Lavest ledighet var det blant ledere med 1,2 prosent, og innen undervisning og helse, pleie og omsorg med 1,3 prosent.

Figur 4. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter yrkesbakgrunn. August 2009 – august 2010.

Kilde: NAV

Akademiske yrker

Ledigheten innen akademiske yrker var i august på 1,5 prosent av arbeidsstyrken, klart lavere enn gjennomsnittet. Det siste året har ledigheten imidlertid økt mest blant personer med denne yrkesbakgrunn, spesielt blant saksbehandlere i offentlig sektor (30 %) og innen samfunnsvitenskapelige yrker (29 %). Innen akademiske yrker i privat sektor var ledigheten derimot 2 prosent lavere enn i fjor.

Bygg og anlegg

Ledigheten innen bygg og anlegg var i august 4 prosent lavere enn året før. Nedgangen var størst blant hjelpearbeidere innen bygg, anlegg, vedlikehold og liknende (-21 %) og blant snekkere og tømrere (-16 %). Ledigheten har imidlertid gått opp for noen yrkesgrupper innen bygg og anlegg, som rørleggere (32 %) og elektrikere (19 %).

Industri

Ledigheten blant personer med bakgrunn fra industri har falt med 6 prosent i løpet av det siste året. Hjelpearbeidere innen industrien (-23 %) og prosess- og maskinoperatører (-22 %) har opplevd den største nedgangen i ledigheten. Sammenliknet med i fjor var det imidlertid 40 prosent flere ledige automatikere og elektriske montører og 21 prosent flere ledige støpere, sveisere, platearbeidere og liknende.

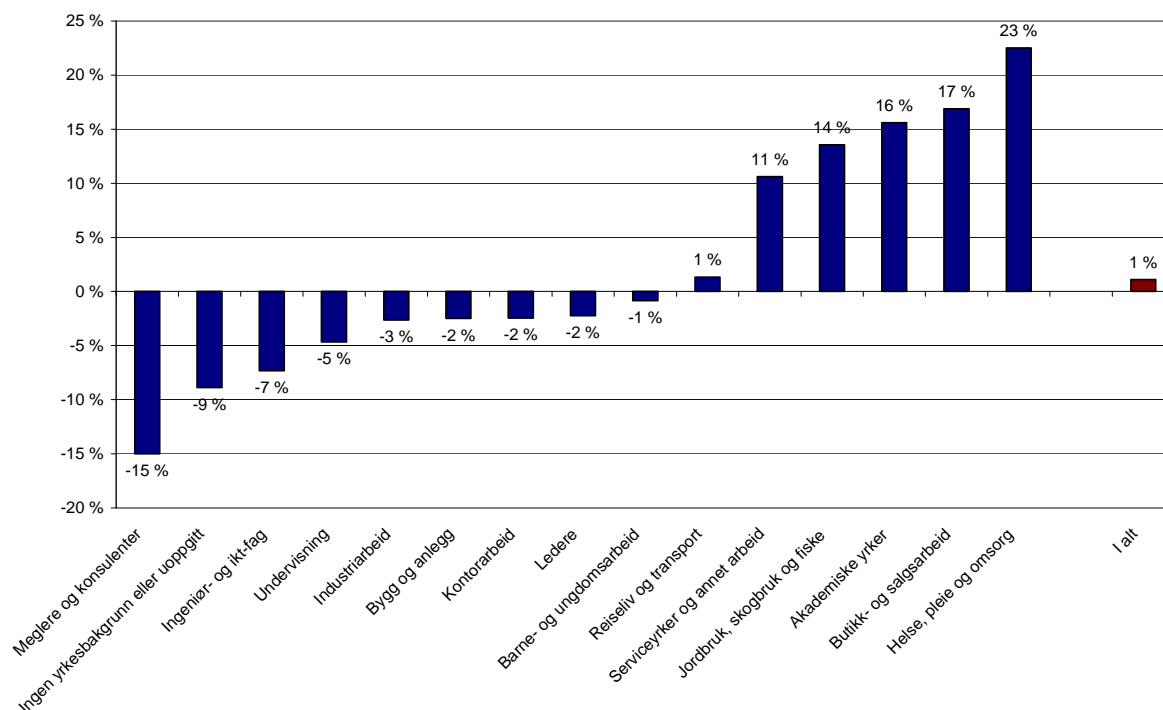
Litt økning i antall ledige med kort varighet som arbeidssøkere

Antallet ledige med en arbeidssøkervarighet under fire uker er én prosent høyere enn for ett år siden. Det er imidlertid forskjeller med hensyn til yrkesbakgrunn, som vist i figur 5.

Sammenliknet med i fjor har antallet ledige med kort arbeidssøkervarighet økt mest innen helse, pleie og omsorg, butikk- og salgsarbeid og akademiske yrker, mens det er færre nye ledige meglere og konsulenter og innen ingeniør- og ikt-fag. Det var også færre nye ledige med bakgrunn fra industri og bygg og anlegg enn for et år siden.

Antallet ledige med en arbeidssøkervarighet mellom ett og to år fortsetter imidlertid å vokse, og det har nesten fordoblet seg i løpet av det siste året.

Figur 5. Registrerte arbeidsledige med mindre enn 4 uker varighet som arbeidssøker etter yrke. Prosentvis endring august 2009 – august 2010.

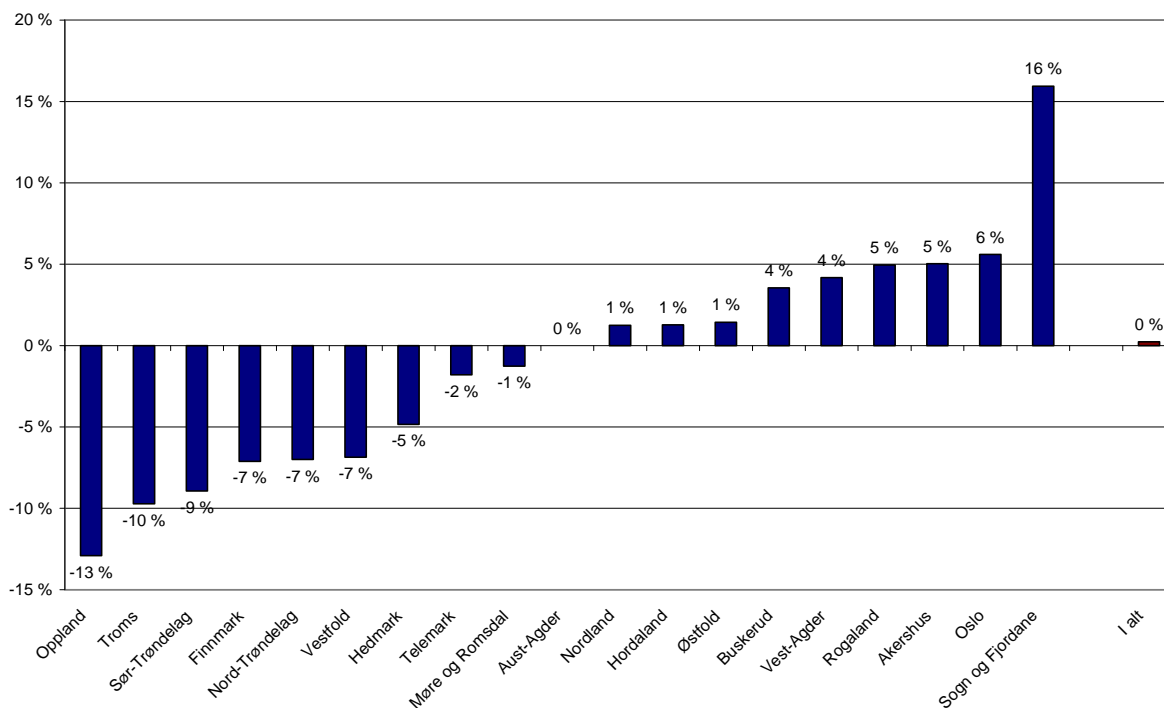
Kilde: NAV

Høyest ledighet i Oslo

Figur 6 viser at det er store forskjeller i ledighetsutviklingen mellom fylkene. I løpet av det siste året har ledigheten falt i 9 fylker, forblitt uendret i ett fylke, mens de 9 andre har opplevd en oppgang. I august har antallet registrerte ledige falt mest i Oppland (-13 %), Troms (-10 %) og Sør-Trøndelag (-9 %). Sammenliknet med i fjor har ledigheten økt mest i Sogn og Fjordane (16 %).

De høyeste ledighetsratene ble registrert i Oslo (4,0 %), Østfold (3,6 %) og Finnmark (3,5 %). Ledigheten var lavest i Oppland (2,2 %), fulgt av Rogaland (2,3 %) og Sogn og Fjordane (2,4 %).

Figur 6. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter fylke. August 2009 – august 2010.

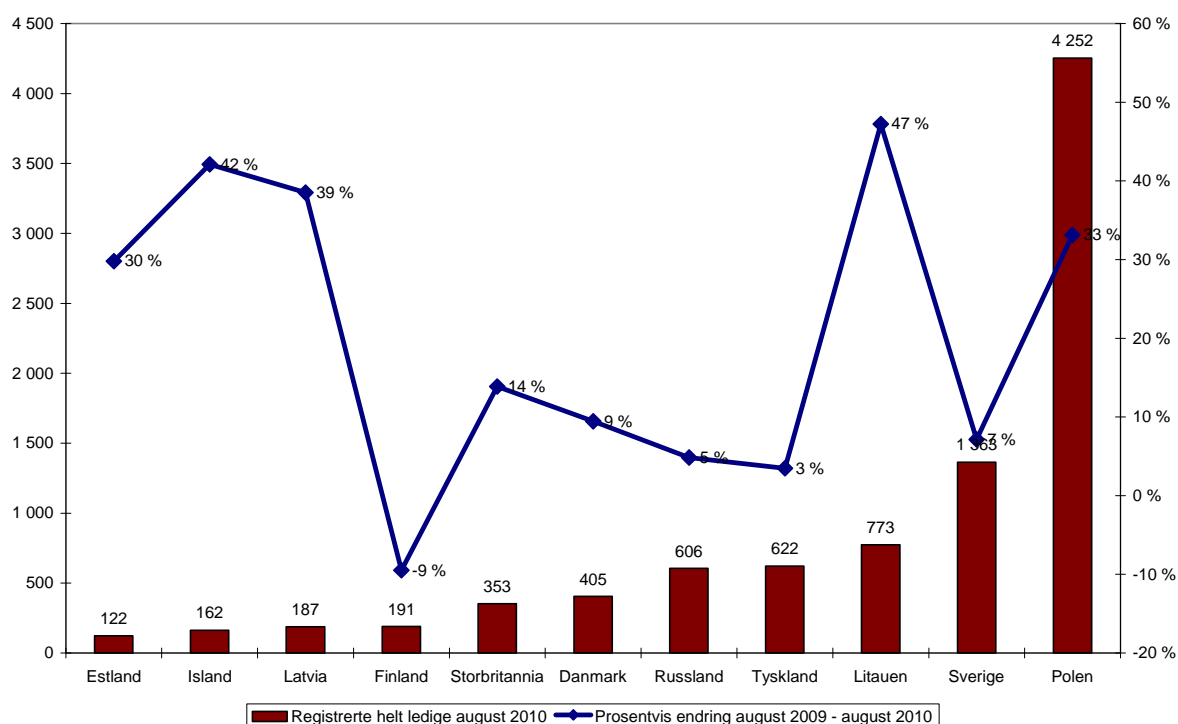

Kilde: NAV

Lavere i vekst i ledigheten blant arbeidsinnvandrere

Figur 7 viser antall arbeidsledige etter statsborgerskap for noen av de mest aktuelle landene når det gjelder arbeidsinnvandring. Ledigheten blant arbeidsinnvandrerne vokser fortsatt, men de siste månedene har økningen vært lavere enn før. Ved utgangen av måneden var det registrert 4 250 helt ledige polakker, noe som tilsvarer en økning på 33 prosent sammenliknet med i fjor. Ledigheten i august økte mest blant litauere (47 %), fulgt av islendinger (42 %) og latviere (39 %), mens den falt blant finner.

Figur 7. Registrerte arbeidsledige etter statsborgerskap. Antall personer i mars 2010, og prosentvis endring fra august 2009 til august 2010.

Kilde: NAV

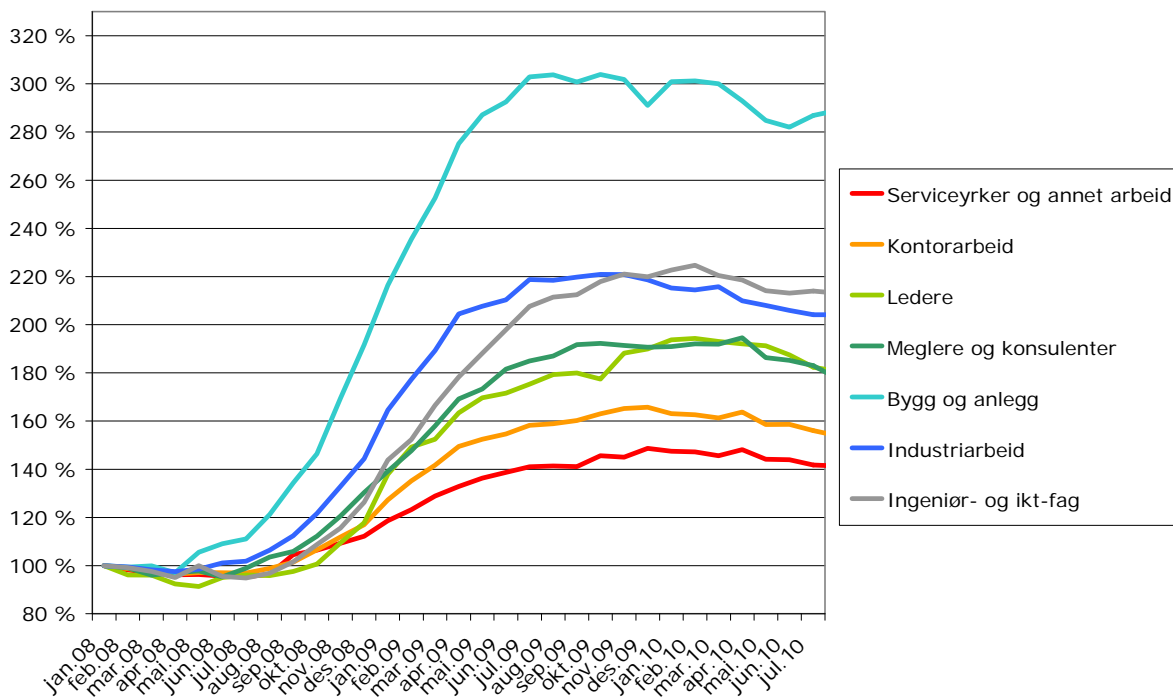
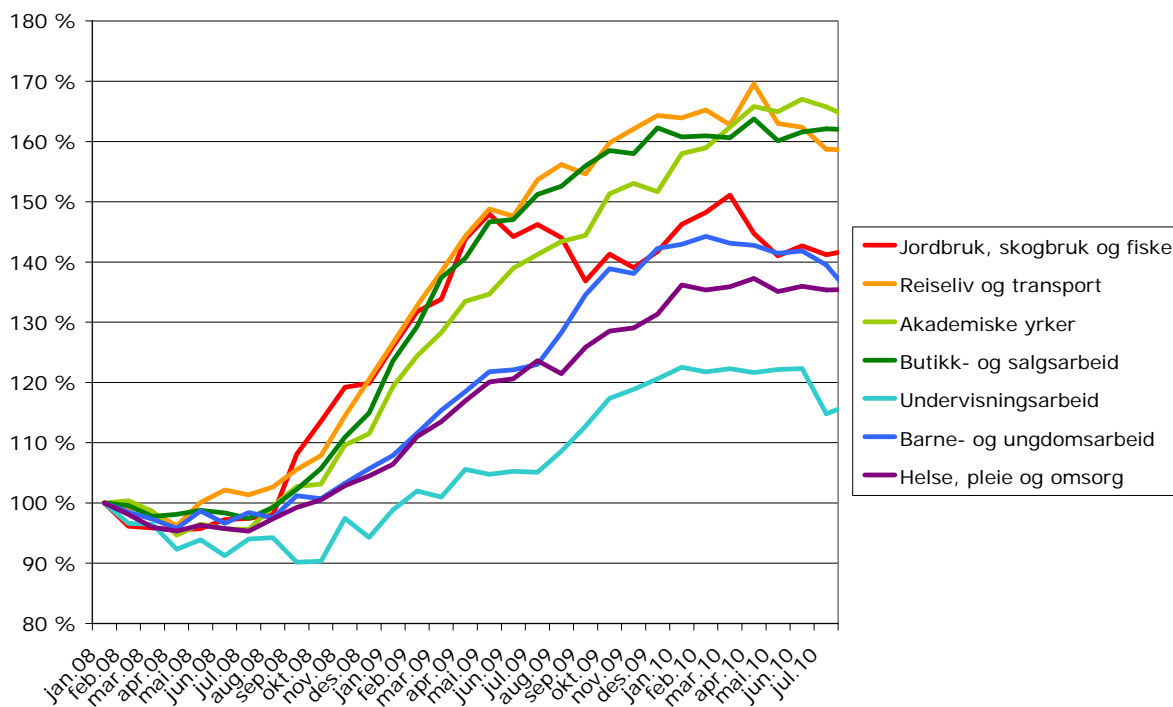
Spesielle forhold ved månedsoppdateringen

I figur 2 har serien *tilgang arbeidssøkere* til og med juli 2010 inneholdt tilgang helt ledig og tilgang ordinære tiltaksdeltakere (som i figur 1). Fra og med august 2010 er figur 2 endret til å omfatte tilgang av alle arbeidssøkere, dvs. at også delvis ledige og andre arbeidssøkere inkluderes. Begrunnelsen for definisjonsendringen er at den nye indikatoren gir et mer helhetlig bilde av tilstrømmingen av nye arbeidssøkere hos NAV. Månedlig tidsserie for tilgang arbeidssøkere etter ny definisjon fra 2002 kan fås ved henvendelse til pknnavstatistikk@nav.no

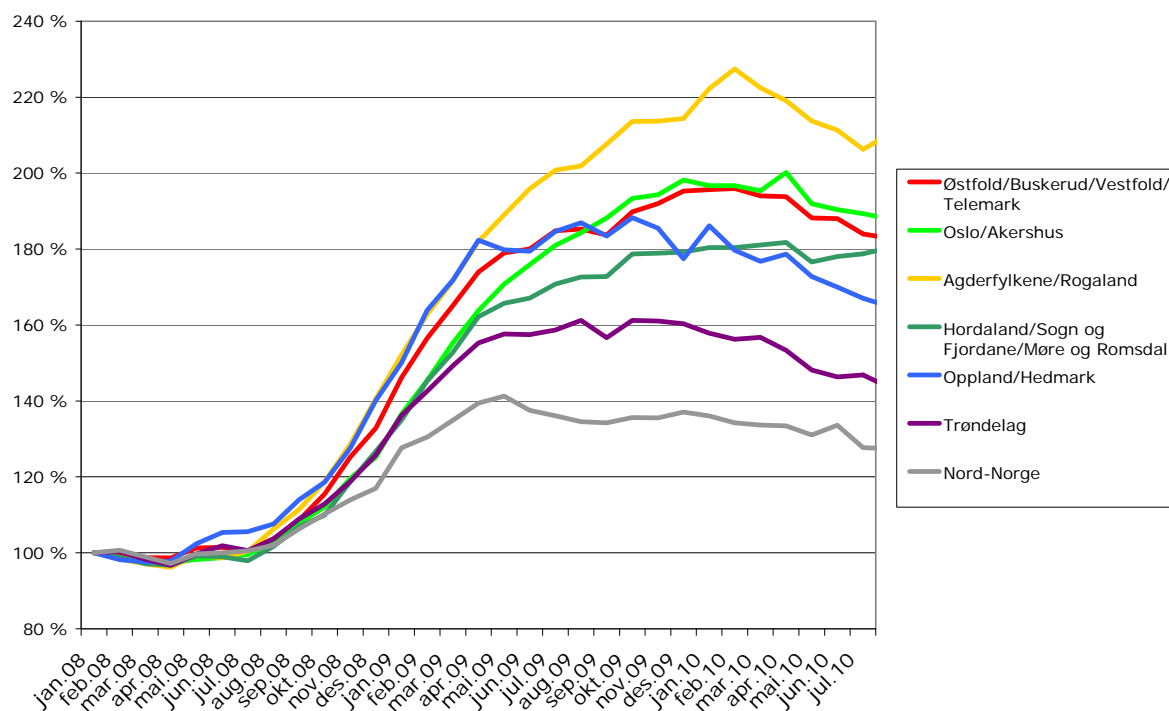
Figurvedlegg

Figur 8 og 9. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2008 = 100. Sesongkorrigererte tall.

Kilde: NAV

Figur 10. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2008 – august 2010. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV